

Bachelor of Arts (B.A.) Part-I First Semester Examination**MARATHI****(Optional)****(Literature)**

वेळ : तीन तास]

[एकूण गुण : 80

सूचना :—(1) पाचही प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहेत.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. 'कादंबरी' या वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप स्पष्ट करून कादंबरीच्या घटकांची चर्चा करा.

किंवा

'कथानक' हा कादंबरीचा गाभा असतो, हे तहान कादंबरीच्या माध्यमाने समजावून सांगा.

16

2. मराठी कादंबरीच्या वाटचालीचा इतिहास स्पष्ट करा.

किंवा

'रामकोर' ची व्यक्तिरेखा रेखाटा.

16

3. खालीलपैकी कोणत्याही एका गटातील अवतरणांचे संदर्भासहित स्पष्टीकरण लिहा :

गट 'अ'

(क) "आरे ओ बावाच्या नाना...त्या दिवशी तुवा कडबा आणलात ताटी लावली नव्हती वाटते बरोबर..."

(ख) "आपून इतक्या दिवस हे जंतूच पाणी पिलो. अशानं होणार त नाईनं आपल्याले एखांदा रोग-बिग ?"

(ग) "माहयाच्यानंच झालं हे सम्द...आपून इतक्या वाळकोळ नाल्यात थांबाय नवतं पाहयजे..."

(घ) "इचार न तुपल्या बापाले. कशाची दौंडी झाली ते ! देवळात कीर्तन हाय का काय ते ?"

किंवा

गट 'ब'

(च) "आरे, मपली गाडी उलटली नं...त देलं पाणी वाटून हौदातलं म्हन्लं, बरी ते वढीच गारिबाची दुवा..."

(छ) "पुढी चाल न माणसं पाणी पिणार नाईत. एकमे कायचे नलडे फोडून रगत पितान..."

(ज) "माती खावावं लागलं माती...कानून की आता जिकडी पहावं तिकडी माणसंच दिसतात किड्या-आळ्यावाणी."

(झ) "तू चूप बैस वर्षे ! पोरीच्या जातीनं भांडणात पडू नाई मोठ्या माणसायच्या..."

16

4. कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा :

गट 'क'

(त) कथा आणि कादंबरी या दोन्ही वाङ्मयप्रकारात कोणते मूलभूत स्वरूपाचे भेद आहेत ?

(थ) कथेच्या बांधणीत भाषेचे महत्व स्पष्ट करा.

(द) कविता म्हणजे काय ? थोडक्यात स्पष्ट करा.

(ध) कवितेचे घटक कोणते आहेत ?

किंवा

(प) साहित्याच्या वर्गीकरणाच्या दोन पातळ्या कोणत्या ?

(फ) 'कथेचे विशिष्ट कथानक प्रभावीपणे मांडव्याचे महत्वपूर्ण कार्य कथेतील पात्रे करीत असतात' हे स्पष्ट करा.

(ब) प्रबंध काव्याचे प्रकार कोणते ?

(भ) कविता या वाङ्मयप्रकाराची वैशिष्ट्ये कोणती आहेत ?

16

5. खालील सर्व प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा (सर्व प्रश्न अनिवार्य) :

(1) पिराचा चढ हा मरणाचा चढ कसा आहे ?

(2) 'वर्षा' या पात्राविषयी थोडक्यात लिहा.

(3) 'पारखेड' कोणत्या कारणामुळे जळले ?

(4) बबन राघोजीला अकोल्याला का घेऊन जातो ?

(5) 'निवेदन' या विषयी थोडक्यात लिहा.

(6) कथेच्या दोन व्याख्या लिहा.

(7) 'हायकू' या काव्यप्रकाराची माहिती लिहा.

(8) 'गजल' या काव्य प्रकाराविषयी थोडक्यात विवेचन करा.

16